

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT.)

TÁRSADALMI HETILAP.

A SÜMEGVIDÉKI GAZDAKÖR ÉS A SÜMEGI NÉPBANK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden vasárnap.

HIRDETÉSEK: 2 hasábas polttör egyszeri hirdetésnél 18 fl., többszöri hirdetésnél 14 fl. — Hivatalos hirdetésenként minden szó 4 fl. — Bélyegdíj 60 fl. Hirdetéseket és díjakat HORVÁTH GÁBOR nyomdájába küldendők.

Előfizetési árak:	
Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 kor.
Negyed évre	2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.	

Felelős szerkesztő:
ÉLES KÁROLY.
A kiadók nevében:
Lukonich Gábor dr.
Bárdi György dr. Darnay Kálmán.

A lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk.
Előfizetési pénzek Horvát Gábor könyvnyomdájába küldendők.
Kéziratokat nem küldünk vissza.

Böjtben.

Az abstinencia, vagyis a hus-eledelektől megtartóztató napokat éljük.

De mi nem arról a böjtről akarunk írni, melyekről oly megdöbbentő szépen írnak Tertullianus és Iraenens, az első keresztények önmegtagadó viselkedéséről, mi a társadalom böjttjéről akarunk írni, melynek, fájdalom, mindnyájan alá vagyunk vetve

Böjtre vagyunk szorítkozva a társadalmi együttélés tekintetében s egyik furcsasága a századvégi humanitásnak, hogy míg állatvédő egyesületeket csinálunk, társadalmunkat gyűlölködésre rendezzük be. A valódi emberszeretetet böjtje mutatkozik s helyette a más holdogulását, szerencsésjét, esztét s más erényeit irigykedő rossz indulat tobzódik.

Böjtlük a valódi társadalmi érintkezést. Mert a közélet ferde kinövésait senki sem tartja társadalmi érintkezéseknek. Már az ugynevezett táncmulatságokról példánl mindenkinek meg vannak a maga tisztult véleményei, hogy az többé-kevésbé fallácia; de a mai társadalmi élet védelmezői hamar készen vannak új érvekkel: a nyílvános mulatság természet szerint vegyíti a különféle társadalmi osztályokat. Az igazi kedélyesség az ugynevezett pikniken található fel. Ugyan ugy van-e? Ezek a batyubálok jóformán a római mulatságok kópiái, csak hogy a szájesiklandó pávatoll hiányzik belőlük. Összehoznak mindenféle ételt szertelenül, mert mindenki a másik „lefőzésére“ dolgozik; 20-féle bor

kerül az asztalokra, melyeket az ifjuságnak végig kell kóstolni, ami különben sokak részéről nem éppen megvetendő foglalkozás, — sőt az öregeknek is, amint mondják, veres lesz a fülk.

S ha a bekövetkezett negyvennapos böjtben szigorú mérlegét állítanók föl a farsangi mulatozásoknak, mit mutatna a mérleg: 1. jó adag fásultságot, 2. pipere kontót, 3. néhány lejáratu váltót s nagyrészen 4. deprimált kedélyeket.

Társadalmi érintkezésünk böjttjének kicsiny oázisa még az ugynevezett zsurok, de ez is a stréber, egymást tullicitáló kornak megfelelően van berendezve. Akinak nincs majolika serviece, ezüst készlete, parkettes és tapétás szobája, annak nincsen jogcíme vendégszerető magyar háziasszonyként házában látni a barátait, mert ha mégis megtenné, lefitymálnák, kicsufolnák. Ügyet sem vetve esetleg a férj jóvedelmére, rendezik szertelen prédasággal ezeket a zsutokat s épp oly szertelen ilyenkor a pletyka is.

Ciceszbeiszer egy modern átkot kockázathat meg: csak te veled foglalkozzanak a zsurokon. Mert jaj annak, akiket az asszonyok nyelvökre fognak. És talán nem sejtjük rosszul, ha azt föltételezzük, hogy a megszólás majdnem egyedüli témája a nők felszínes neveléséből ered. Nincs nemesebb öröm a férfira, mint egy szelimes, okos asszony társalgása s társadalmi regenerációnk munkáját senki sem kezdheti el nagyobb sikerrel, mint a nő.

Mihelyt az egyszerűség kultusza bevonul, mihelyt a kotteriák megszűnnek, mihelyt kaszinóink és egyéb társaskörünk a társadalmi élet élénkítésére többet fog tenni: meg fog szünni társadalmi életünknek örökös böjtje.

Az esküdt-bíróságokról.

(1897. évi XXXIII. törv. cikk.)

Irta: Horváth Ede, kir. járásbíró.

A főnök a szavazás eredményét, annak megjegyzésével, hogy a határozatot hány szavazattal hozták, mindegyik kérdés mellé írja és aláírja. — Feljegyzésében vakarásnak nem szabad előfordulni. Az esetleges törleéseket, szőljegyzéseket vagy beszurásokat aláírásával ellátott jegyzetben kell saját igazításának elismernie.

Ha az esküdtek elhagyták tanácskozó termüket, többé egyikük sem változtathatja meg szavazatát.

Az esküdtek a szavazás lefolyását és az egyes szavazatok arányát kötelesek titokban tartani.

Az esküdteknek ama határozatához, amely a vádlottat bűnösnek mondja ki, vagy a büntető törvényeknek külön rendelkezései értelmében súlyosabb büntetési nemnek vagy tételnek alkalmazását vonja maga után, legalább nyolc igenlő szavazat szükséges. Minden más esetben egyszerű szótöbbség dönt.

Ha a szavazatok egyenlően oszlanak meg, az válik határozattá, ami a vádlottra kedvezőbb.

Azok az esküdtek, akik a főkérdésre nemmel szavaztak, a további kérdéseknél a szavazástól tartózkodhatnak és szavazatuk a vádlottra nézve kedvezőbb szavazatokhoz számítandó.

Üdvözlöm őt.

Már olyan rég nem láttuk egymást,
Fél év születt el fejünk felett...
Láttad s beszéltél véle, mondod,
S rólam is emlékezett:
Üdvözlöm őt.

Ne játszál kérlek, a szívemmel,
Ne amits engem hasztalan,
Ugy-e, csak ugy közönyvel monda,
Csak éppen mert szokásba van:
Üdvözlöm őt.

Oh, mondj hát, hogy vontatva ejté,
S reszkette; tán el is pirult,
Amint e két szó álmódosza
Lebbent el édes ajkairól:
Üdvözlöm őt.

De miért is kérdem?... Egyre megy már,
Ha így, ha úgy, ... csak fáj nekem,
A szívem mégis fölzarvarta,
S mindögyre ismétlegtem:
Üdvözlöm őt.

A koszoru.

— A SÜMEG ÉS VIDÉKE eredeti tárcaja —

— Klára, Klára, itt vagyok eressz be. Gyorsan, mert meglátnak! Klára!

Fordul a zárban a kulcs, kinyílik a rácsos kapu s a következő pillanatban a két leány egymás karjában van. Az egyik, amelyik bekéredzkedett, félig gyermek még. Fekete haja bájos ellentéte lilium arcának, ibolya szemének. Egész lényé csupa ártatlanság, csupa naivság.

A másik leány, Klára, idősebb, komolyabb,

királynőbb. Sötét szőke haja, mint egy nagy korona övezi szép fejét. Arcán nehe a néma bánatnak uralkodik.

— Anyám a kertbe küldött, — mondja Lenke, az érkezett, hogy szedjek virágot, kössem csokorba. A bátyámat várják, három évi távollét után. Hát virágozzam fel a bátyámat. — Majd, majd! Ülünk ide a sűrűbe, nehogy meglássanak, aztán mondjad tovább a tegnapi mesédet. Hogy van tovább az a mese?

Klára kobléből önkénytelen sóhaj tört ki. Kis barátja fejét ölébe hajtá, s beszélt: „Koszorut kötöttek ketten. Összehordták a kert legpompásabb rózsáit. Így egymás mellett édes öntudatlanságban elfeledkeztek mindenről: a leány a büszke görgről, az ifju a nehézségekről, s szívük túlradt érzelmélnémította ajkaikat. Mikor a koszoru elkészült, a férfi remegve, reszkette nézett a leány arcára, s azt susogta: — Add nekem!

Ezzel a két szóval mintha ezer boszuálló démonok küldött volna a leány szívébe, a koszorut száz, ezer darabra szaggatta. Aztán a szét-tépett virágot a földre szórta, majd fölemelte kezét s mint megsértett királynő, nézett az ifjura, s mutatott neki kezével utat. — Így szakadtak el egymástól, így kétségbeesve, kegyetlenül, kik egy pár perc előtt még a szerelem tüzeben üdvözülteknek hitték magukat. Azóta három év mult el. Az ifju már elfeledte talán a leányt, de az a szegény teremts még most is siratja örültségét, s vágyakozik az ifju után és keresi folyton. — Elhagyta lakóhelyét, utazik folyvást, néha egy-egy városban rövid időre megpihen, hol legnagyobb kedvét abban találja,

hogy felkeresi a szomorúakat, szerencsétleneket és segíti, vigasztalja őket. — Nevét nem tuadják, de titokzatos regéket költenek róla az emberek, s majd boszorkánynak, majd ördögnek, majd tündérnek nevezik. Ifju leánykák előtt elhalgatnak róla, nehogy felkeressék, s aztán az megrontsa őket, csullá tegye őket.“

— Téged is boszorkánynak nevez az én anyám! — mondja Lenke bizalmasan.

— Te nem félsz tőlem!

— Én szeretlek téged!

— Már egy órája mult, hogy együtt vannak. Beszédjük végével Klára virágot szed: gyönyörű rózsákat tép, szaggat, egész halommal s aztán azt mind koszoruba fűzik ketten. A mint elkészülnek, az a szép koszoru Lenke fejére kerül. Olyan szépen illik, oly vigyázva tüzi reá Klára. Egy rózsára gyengén csókot lehel, s mintha azt sugná Lenkének: a batyádnak add oda

A kert alatt, Lenkéék udvaráról kiáltanak.

— Lenke, hol vagy, jöjj ide!

A kis leány felszökik helyéről, koszorus fejével gyorsan szalad hazafelé, s mikor a fák között eltűnik longe alakja, Klára hangosan kiáltja utána, szívére szorított kézzel:

— A batyádnak add oda.

A bátyja pedig ott állt a kerítésen kívül, észre sem vette sem Lenke, sem Klára. Csak mikor már elhangzott az a vallomásszerű kiáltás, akkor pillantott reá, Klára. A nagy meglepetés elvette erejét, tekintetét a fiatal emberre emelte, s szelid, elhaló hangon susogta:

— Tied már, tied már!

Németh Hermin.

A szavazás befejezésével az esküdtek vizs-
zatérnek a tárgyaló terembe és elfoglalják
helyüket.

Az esküdt bíróság elnöke az ülést újra
megnyitván, felhívására az esküdtek főnöke a
vádiott távollétében e bevezető szavak után:

*Beesületemre és lelkiismeretemre, Isten és
emberek előtt bizonyítom, hogy az esküdtek szava-
zata a követség, az esküdtek jelenlétében
felolvassa a kérdéseket, a rájuk adott vála-
szokkal együtt.*

Ha a bíróság abban a nézetben van, hogy
az esküdtszék határozata alakjára nézve nem
szabályszerű, vagy valamely kérdésnek lénye-
gére nézve homályos, hézagos vagy önmagának
ellenmondó: a kérdések megváltoztatása vagy
kiegészítés mellett vagy e nélkül is, felhívhatja
az esküdteket, hogy határozatukat javítsák vagy
egészítsék ki, illetőleg adjanak feleletet a meg-
változtatott vagy kiegészített kérdésekre.

A bíróságnak ilyen felhívására az esküd-
tek tanácskozás végett újra visszavonulnak. Ezt
megelőzőleg az elnök az esküdteket, ha határo-
zatuk csak alaki tekintetben esik kifogás alá,
arra figyelmezteti, hogy csak a hiányokat javít-
hatják ki; ha pedig az ügy érdemében tévedtek,
felvilágosítja arról, hogy előbbi határozatuktól
egészen eltérhetnek.

Az új határozatot pedig akként kell a kérés-
sek mellé írni, hogy az előbbi olvasható ma-
radjon.

Ha az esküdtek ragaszkodnak ahhoz a
határozatukhoz, melyet a bíróság homályosnak,
hézagosnak, ellenmondónak jelentett ki, az ügy
az esküdt bíróságnak következő ülészkására
utasítandó.

Az esküdtbírósági főtárgyalás csak addig
napolható el, vagy szakítható félbe, amíg az
esküdtek tanácskozás végett vissza nem vonultak.

Ilyen esetben az esküdteket az elnök enge-
delmével lakásukra távozhatnak.

Egy napnál tovább tartó elnapolás vagy
felbeszakítás esetében az esküdtszék újra ala-
kítandó és főtárgyalás mindig előlől kezdendő.

Ez a lényege az esküdtbírósági törvénynek.
Ugy a község előjárása mint az esküdtek
megtalálják benne azokat a szabályokat, amik
őket érdeklik; a mi törvényhez, ezen az érdek
körön kívül esik, azt a jelen ismertetésből ki-
hagytam.

Az állampolgárok etörvény szerint, az igazság
szolgáltatás jelentékeny részében működnek
közre s itéletük nagyhorderejű. A büntető bír-
ság csak annak hatása alatt alkalmazhatja a
büntető törvényt.

Akit az esküdtszék bűnösnek jelent ki, azt
a bíróságnak el kell ítélnie, akit büntetlennek
mond, azt fel kell mentenie. Jól fontolják meg
tehát az esküdtek, hogy szavazatukkal ártatlan
embert ne döntsenek bajba s viszon, hogy a
külszin, a védelem ékes szava esetleg meg ne
tévesse lelküismeretüket, nehogy a bűntörté-
letnek álljanak, a társadalom kétes alakjait ily
egyénekkel szaporítsák.

Visszapillantás

a sümegei takarékpénztár multjára.

A sümegei takarékpénztárnak nevezetes éve
zárult le a mai napon tartandó közgyűléssel:
fennállásának 30. ik éve. Az intézet ez alkalom-
mal a szokottnál sokkal terjedelmesebb füzetben
számol be működéséről s ebben a füzetben
Banfi Alajos felügyelő-bizottsági elnök tollából
visszapillantást vet az intézet 30 éves multjára.
Ebből közöljük a következő főbb mozzanatokot:

Valamint minden üdvösnek, úgy e hasznos
eszmének is akadtak ellenzői. Az intézet meg-
alapítását Sümege város lakói nem karolták fel
teljes mértékben, ezért a részvénytőke jegyzése
végett vidékre, sőt más megyébe kellett az ala-
pítónak fordulniok. A felhívás ott viszábrangra
talált és oly nagy lett az érdeklődés a felállít-
andó takarékpénztár iránt, hogy a tervbe vett
80.000 ffrt alaptőkét 40.000 forintban kellett
megállapítani. Ez összegnek túljegyzését már
nem vették igénybe.

A részvénytársaság a m. kir. földmívelés,
ipar és kereskedelmi miniszterium által 10195.
szám alatt jóváhagyott alapszabályaival 1869-ik
évi augusztus hó 1-en megalakult s működését
ugyanazon év október 3-án megkezdette.

A takarékpénztár ügyeit megalakulásakor
1872-ik év végéig 36 tagból álló nagy-választmány
és 6-8 tagból álló kis-választmány intézte. 1873-
ban a kereskedelmi törvény értelmében a köz-
gyűlés igazgatóságát, az igazgatóság pedig saját
kebeléből elnök-vezérigazgatót és másod-igazgatót
választott.

A felügyeletet ettől kezdve máig háromtagú
bizottság gyakorolja.

A takarékpénztár igazgatóságának nagy
nehézségekkel kellett eleinte megküdenie s ezt
főképp a helyi bizalom hiánya okozta. Betétek

gyéren fordultak elő, olyannyira, hogy a nagy-
választmány kénytelen volt az egész részvény-
tőke befizetését négy 25 forintos részletben 1870.
június 30-ára elrendelni, hogy a kölcsöntörök
igényeit kielégíthesse. Ekként a 100 ffrt értékű
részvényeket 1870 júliusában kibocsátották.

Az igazgatóság az intézet kezdetétől fogva
máig is azt tartja feladatának, hogy a betevők
tőkéjének lehető legmagasabb kamatot biztosít-
son, a kölcsöntöröknek pedig minél előnyöseb-
ben szolgálhasson. Ezzel alapszabályaiban kitűzött
céljának, mint erkölcsi testület, megfelelt.

A szabad kamatláb időszakában, 1874-1880.
években az összes pénzintézeteknél eltérő eljá-
rások voltak és éppen ezekben az esztendőkhben
az intézet jótékony hatást gyakorolt azokra, kik
uzsorások hatalma alatt nyögtek.

Tulzábba soha nem ment át a takarékpénz-
tár igazgatósága, sőt 1881-től, midőn a kamatlábat
a törvény szabta meg, betevőinek 4 $\frac{1}{2}$ —5 $\frac{1}{2}$ %-től
kamatláb kevesebbet nem fizetett; ezenfelül a
10 $\frac{1}{2}$ % tőke kamat-adót is az intézet fizette, köl-
csöntörököt akár jelzálogra, akár váltóra
tisztán minden irás-díj vagy illeték felszámítá-
sával együtt 6-8 $\frac{1}{2}$ %-os kamatlábat nem vett.

A midőn a közönség az igazgatóságnak
helyes és biztos alapon nyugvó működéséről
meggyőződést szerzett, nem hiányzott a takarék-
betétek szaporodása, amint azt a következő szá-
mok is mutatják.

Az intézetbe fennállása óta befolyt
5.110.792 ffrt 65 kr., kifizetett 4.021.353 ffrt
02 krt, még elhelyezve van 1.089.439 ffrt 63 kr.,
ami a bizalom fényes jelének tekinthető.

Egyenazon idő alatt jelzálogilag biztosított
kötvényekre kiadott 1.596.737 ffrt 43 kr., ebből
visszafizettek 892.781 ffrt 42 krt, a mérleg sze-
rint jelenleg 703.956 ffrt. 01 kr. van.

Váltókra kifizetett 21.271.084 ffrt 45 krt, visz-
szafizettek 20.843.100 ffrt 30 krt, tehát 427.984 ffrt
16 kr. van most váltókra kiadva.

Előlegekre adott 677.607 ffrt 70 krt, ebből
befolyt 676.220 ffrt 70 kr., kint van előlegre
1487 ffrt.

1873-tól 1892-ig a gazdaközönségre voltak
oly kedvező évek, a mikor nagyobb betétekkel
elhalmozták az intézetet és éppen ezen időszak
alatt kevés kölcsönt vettek igénybe. Ekkor kény-
telen volt az igazgatóság értékpapirokat besze-
rezni, melyek a kamatlábat tekintve, többnyire
az intézet rovására heverték. Előfordult azonban
1876-1880. és 1884-1887. években, hogy az
értékpapírok árhullámzása az intézet javára
értékükben emelkedett, s ekkor nagyobb osztá-
lék is jutott a részvényeseknek.

A takarékpénztár 1878-tól 1891-ig összesen
560.500 forint értékű állampapírokkal ren-
delkezett. 1893-ik évtől kezdve a felesleges pénzt
mindig a magy. kir. postatakarékpénztárban, az
első magyar „Iparbankban” és részben a kör-
mezői takarékpénztárban helyezte el.

Ily körülmények közt az intézet abban a
helyzetben volt, hogy a betéteket mindig fel-
mondás nélkül kifizethette.

Üzleti eredmény. Négy száz 100 forint név
értékű részvény után évenként átlag 16 ffrt
93 kr. osztalék jutott, ami összesen 203.160
forint.

Hogy az intézet helyiség-változásnak ki ne
legyen téve, 1872-ik és 1875-ik évben az igaz-
gatóság két egymás mellett lévő házat vásárolt,
ezt bérháznak alakította és 1897-ik évben a
Kisfaludy utcára néző részét szintén emeletre
vettette, ahol az intézet hivatalos terméi vannak,
földszinten a könyvtér, a titkár és a szolgál-
nyertek lakást. A házak 23.500 ffrtban vannak
a mérlegben felvéve; Ez az ingatlan az intézet
helyiségein kívül 80 ffrt bérösszeget jövedelmez.

Nem lesz felesleges felsorolnunk, hogy
mennyit fordított a takarékpénztár a lefolyt
30 év alatt az állam, a megye és Sümege adó-
és jótékony céljaira.

Egyenes állami adóban 38.417 ffrt 89 krt,
megyei és községi adóra 11.150 ffrt 57 krt, tőke-
kamat adóra 54.340 ffrt 80 krt.

Ezenkívül a tartalékalapra tőkésített 42.025
ffrtot és egy külön tartalék-alapot létesített
1573 ffrt. 1874-ik évtől az intézet nyugdíj-
alapra biztosított 12.192 ffrt.

A jótékonycélú szem előtt tartotta a köz-
gyűlés a hazafias, és közhatalmu ügyek támoga-
tását, amennyiben figyelembe vette a párisi
magyar egyesületet, az 1848/49. honvéd men-
edéklázat, az E. M. K. E.-t, az országos milleni-
umi ünnepeket, az elemi iskola könyv- és ru-
ha-beszerzési alapját, adakozott a sümegei ipar-
iskolára, a körházra, az elagottak menedékhá-
zára, stb. Jótékonyaság címén 15.056 ffrt 27 krt
adott ki.

A tanügy iránt tanúsított jótékonyaságért
a magy. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter
1894. december 3-án 54.145 számú leiratában
köszönetét nyilvánította.

Az intézet megalakulásakor **Eitner** Sándort
választotta meg igazgatóul, aki azóta szakadat-
lanul vezeti az intézetet. Alakhöke 1896 február

7-én bekövetkezett haláláig **Takách** Alajos volt.
Most **Eitner** Zsigmond. Az intézet körül szer-
zett érdemeiért **Darnay** Kajetánt, aki 27 éven
át buzgó, munkás tagja volt az igazgatóságnak,
tisztelbeli igazgatósági taggá választották meg.
Az igazgatóságnak kezdet óta tagja **Balassa**
Antal.

A füzet ezután **Eitner** Sándor igazgatónak
és a felügyelőbizottságnak jelentését, majd **Eit-
ner** Zsigmond alelnöknek az intézet jövőjére vonat-
kozó javaslatát, az igazgatósági és felügyelőbi-
zottsági tagok és tisztviselők névsorát s végül a
szokásos mérleget tartalmazza.

Az első 30 éves ciklus zárókövénél elisme-
réssel és tisztelettel hajlunk meg az intézet és
vezetőinek működése előtt. Irányeszméjük a leg-
szébb, a legmagasabb volt: a **humanitás**. Ezt
bővebben kifejtettük akkor, midőn az intézet
25 éves jubileumát ünnepelte. Most a második
ciklus kezdetén csak azt kívánják, hogy az első
30 évek szelleme hassa át a jövőben is az
intézetet s akkor a közönségnek eddig is párat-
lanul megnyilatkozó bizalma állandó marad s
az intézet életét és virágzását örök időkre
biztosítja.

Kísérje Isten áldása továbbra is intézetet,
hogy szolgálhassa fontos misszióját az ember-
szeretet s városunk és vidékünk közgazdasági
életének fejlesztése javára.

SZÍNHÁZ.

Halmay Imre színingazgató február 28-án,
szerdán, kezdette meg városunkban az előadá-
sokat. A társulat **Blumenthal** Oszkár és **Kadelburg**
Gusztáv a **Mozgó fenyképek** című bohózatos vig-
játékban mutatkozott be. Az első előadásban nem
nagy számu közönség jelent meg, holott ugy a
kitűnő ötleten fölépült darab, mint a színészek
játéka tölt házat érdemelt volna. Már maga a
nagy színpad, a szép díszletek kellemes benyo-
mást gyakoroltak a közönségre s fölkeltettek azt
a reményt, hogy az utóbbi évek színészeti nyo-
morságai után végre érdemes társulat látogatott
el Sümege, hogy kiközösítse azt a csorbát,
amely a kisvárosi színészet rennomján esett.
Az előadás ezt a várakozást igazolta. A csekély
közönségnek kitűnő színi estéje volt, s pompásan
mulatott. A szereplők mind megállták helyüket.
Első sorban kiemeljük mégis **Gabányi** Lászlót,
aki **Meusky Boris lengyel földbíró**ok szerepében
kitűnő alakot nyújtott. Csapa illeg, élet,
elévenség volt, játékaival folytonos derűtségben
tartotta a nézőket, akik sürin fejezték elisme-
résüket a fiatal színész szemében. A fiatal
házaspár szerepében **Szabó** Ferenc és **Tuboly**
Klementin, az öregekben **Tisztay** és **Szepesi**
Paula szintén kiváltak s élénk tetszést arattak.
Nagy Gyula, a félelmetes díjbirkózó, különös ide-
ges bajuszremegtetésével fakasztotta hahotára a
közönséget. **Kövy** Kornél (Vilma) csinos alak volt
s a „tudós” tanítónőt ügyesen adta.

Csütörtökön ugyancsak a fennit szerzőktől
az **Aranykakas** került színre. E darab messze
elmarad a **Mozgó fenyképek** mögött. Az egész
jőformán **Dachselmeier** **Nepomuk lámpagyáros**
szerepe, aki mellett a többi alaknak vékonyan
jut ki a cselekvésből. **Tisztay** igen jól kiaknázta
a mindig boszankodó édnepurgi polgár szerepét.
Kitűnő maszkiával, ügyes játékaival elérte, hogy
a nagyobb számban megjelent közönség teljes
megeredéssel távozott a színházból. Mellette a
főbb szerepeket **Tordayné**, **Torday**, **Tuboly** **Kle-
mentin**, **Szabó** Ferenc, **Gabányi** László, **Nagy** Gyula
és **Kövy** Kornél adták, játékaikkal elősegítve az
est sikerét. Nagyben dolgozott ezen a sugó is.
Ha már a Magyar Színházról kasszálják a sugó-
lyukat, úgy nálunk legalább halkabban essék
meg ez a színi „művészet”, hiszen a színészek-
nek még finomabb hallórézüknek kell lenni,
mint a közönségnek.

Penteken a **Gésák** bohózatos angol operette
került színre közepes számu közönség előtt. Az
összevágó előadás központja **Tordayné**, a **Mimósa**
személyesítője volt, ki gyönyörű énekével, ügyes
játékaival sok tapsot aratott. Méltó társnője volt
a kedves **Kövy** Juliska (Molly), ki nemcsak Imári
márkit, de a közönséget is meghódította éneké-
vel, táncával egyaránt. A derült hangulatot **Vun-Csi**
(**Tisztay**) tartotta fenn, ki bámulatos ügyességgel
utánozta a japáni férfiak gyors mozdulatait. Kup-
lóját a közönség zajosan megújráztatta. Szépen
énekelte **Sarközy** Reginald **Farifax** szerepét.
Kitűnő alak volt Imári márki (**Nagy** Gyula) a
mindenható rendőrfőnök. **Tuboly** Klementin, mint
Juliette, **Kövy** Kornél, mint gésa. **Torday**, **Gabányi**
is jól megállták helyüket. Az élénk, jól ősz-
szévágó előadás teljesen kielégítette a közönsé-
get. Kár, hogy ez a közönség nem volt nagyobb.

Sombaton, március 3-án **Szula-nith**, **Feruss-
lem leánya**, — a színlap szerint keleti opera —
került színre. Irta **Goldfaden**. Zenéjét szerette
Dávidsohn. Magyar színtre alkalmazta **Kövény** A.
A hét képre osztott darabot közönségünk is élénk
érdeklődéssel várta.

Ez az érdeklődés a fölemelt helyarák dacára zsufolt házat vonzott össze. Az előadás színészeinknek legjobban sikerült estéje volt s igazi élvezetet nyújtott. Az érdeklődés középpontja *Halmayné* volt, aki a címszerepet játszotta. Ez estén lépett föl először s egyszerre meghódította a közönséget, mely elhalmozta a tetszés jeleivel. Gyönyörű énekét és játékát a közönség mindvégig lekötött figyelemmel hallgatta s zúgó tapsokkal és éljenekkel fejezte ki elismerését. A második kép után kétszer, az ötödik után háromszor hívta ki a lámpák elé. *Sárkösi* daltás Absolon volt, méltó partiere Halmaynének. Szép énekével szintén sűrű tapsokat aratott. *Tordayné* Abigail szerepét ügyesen énekelte s *Sárközivel* való kettősét élénk megaptsolta a közönség. *Nagy Gyula* (Monach) és *Torday* (a főpap) rövid szerepökben szintén hozzájárultak az est sikeréhez. *Tisztay* a darab egyetlen komikus alakját, Singitang szerepét szolgálatát játszotta s ma is élénk tetszést aratott játékával. *N. Ujvári R.* ügyes táncával vitta ki a közönség elismerését. A többiszereplők is jól megállták a helyüket. A karok mind kitűnően sikerültek s dícsérettel kell megemlékeznünk a zenekar játékáról is. A közönség teljes meglepéssel távozott a színházból.

Ma, vasárnap két előadás lesz. Délután 8 órakor *Himfy dalai*, este pedig az *Aranylakodalom* kerülnek színre.

Hétfőn Görög rabszolga.

Keddén Báró és bankár.

A társulatot szívesen ajánljuk a közönség meleg rokonérzésébe és pártfogásába. Megérdemli.

H I R E K.

— **Egyházmegyei hírek.** A vörösi plébániát Molits József zalaszentgróti káplán nyerte el, helyére Csizmadia Pál volt vörösi adminisztrátort küldötte a megyés püspök.

— **Városunk biraja.** Pozsonyi József február 25-én a Lukácsfürdő használatát végett Budapestre utazott. Távolléte alatt Vég János helyettes bíró végzi a községbírói teendőket.

— **Katonasorozás.** A zalaszentgróti járásban márc. 29, 30, 31-én. Polgári elnök: Bezerédj László törvényhatósági bizottsági tag; polgári orvos: Háry István dr. megyei t. főorvos.

A sümegei járásban április 2, 3, 4-én. Polgári elnök; Gyömöre János törvényhatósági bizottsági tag; polgári orvos: Lukonich Gábor dr. megyei t. főorvos és járásorvos.

A tapolcai járásban április 6, 7, 9 és 10-én. Polgári elnök: Puthány Géza báró törvényhatósági bizottsági tag; polgári orvos: Háry István dr. megyei t. főorvos.

— **Anyakönyvvezető.** A zalaszentlászlói anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető-helyettesé Plander József jegyzőségét nevezte ki a belügyminiszter s a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **Gyümölcsészeti tanfolyam.** A földmiveltési miniszter Keszthelyen a gazdasági tanintézetben márc. 21-től márc. 31-ig fatenyésztést tanító kurzust rendez tanítók számára, de néhány földbirtokost és lelkesít is fölvesznek. A tanítók állami ösztöndíjat kapnak. A kérvényeket március 10-ig kell a földmiveltési miniszterhez beértesíteni.

— **A rendőrség figyelmébe.** Több lakos a legkényelmesebbnek tartja, hogy a szennyvizet egyszerűen az ucca árkába eresztik. Ugyan hogy fér az össze a köztisztaságnak és egészségnek legulembibb követeléseivel? Ajánljuk a rendőrségnek, hogy terjessze ki a gondját erre a kihágásra.

— **A sümegei katolikus legényegyesületnek** február 25-én a kaszinóban rendezett táncmulatsága zárta be a sümegei farsangot. A terméket egészen betöltött nagy közönség gyűlt egybe, hogy utoljára megegyezzen lerójjá hódolatát Karneval hercegnek, aki hosszú időre távozott tőlünk. Mindjárt az első csárdás alatt nagy hullámokat vetett a jókedv, szinte forró volt a terem levegője az ifjú szívek pezsgő vérével, tüzes táncától, lelkes hangulatától. Ez a kedv azután olyan ragadós volt, hogy az öregek vére is felpezsdült és ugyancsak szíves-örömmel elapórtak egy-egy csárdást. A mulatság méltó záróadása volt a farsangnak s kevés belépő díjjal is jóvádelmet hozott az egyesület pénztárának. Erről azonban másik hírtünk szól.

— **Táncmulatság.** A polgári önképző-kör az idén ismét megtartotta szokásos farsangi táncmulatságát. A bál február 24-én a körnek saját, ez alkalomra szépen földszített termében folyt le. Közönség csekély számban jelent meg s talán emiatt is kezdetben nyomott volt a hangulat, de azután néhány tüzes csárdás után ugyanosak magasra emelkedett a jókedv s ez

uralkodott egész reggelig, midőn a társaság egy kellemesen eltöltött farsangi éj szép emlékével szívében bucsut vett egymástól.

— **A zalaszentgróti takarékpénztár** részvényesei által február hó 24-én tartott közgyűlése a tisztviselők választása a következő eredményre végződött: elnök: *Berenyi Jenő*, igazgató: *Botfi Péter*, igazgatósági tagok: *Varga Károly*, *Németh Zsigmond*, *Policer Mór*, *Steiner Dávid*, *Mosner Dávid*, *Misner Antal dr.* és *Neumann Lajos*. Felügyelő bizottsági elnök: *Scholtz Károly*. Felügyelő bizottsági tagok: *Bichler Dénes* és *Neumann Mór*.

— **Táncmulatság.** *Kemény Gyula* táncmulatság holnap Sümege érkezik és tánciskolát nyit. A közönség jól ismeri már *Kemény Gyulát*, azért ajánlani fölöslegesnek véljük.

— **A sümegei polg. önképző körnek** február 24-iki táncmulatságán felülfizettek: *Kovács Ferenc*, *Steiner Simon*, *Zschieche József*, 2—2 kor., *Könnye József*, *Holba József*, *Novák Sándor*, *Németh Lajos*, *Kohn Izidor*, *Paulin József*, *Kohlmann Miksa*, *Bricht Viktor*, *Márkus Ignác*, *Epstein Ödön*, *Epstein Imre*, *Mantner Ödön*, *Neumark Jenő*, *Ransburg Mihály*, *Kovács Zsigmond*, *Gróf Lajos* és *Gróf Tivadár* 1—1 k., *Feher Flóri* 40 f., *Szijártó György* 30 f. összesen 23 k. 70 f. Fogadják a szívesességükért a körnek legmélyebb köszönetét.

— **Köszönet.** A sümegei katolikus legényegyesületnek február 25-én tartott táncmulatságán felülfizettek: *Taranyi Ferenc* és *Kálmán Károly* 10—10 k., *Mild Mihály* 5 k., *Németh János* 3 k., *Székely István*, *Vida János*, *Kéri Elek*, *Szita Román* 2—2 k., *Szekér Fakund*, *Epstein Ödön*, *Magath Lajos*, *Klein Nór*, *Kis Gyula*, *Kovács Zsigmond*, *Dorvarics István*, *N. N.* 1—1 k., *Holler István*, *Németh Sándor* 60—60 f., *Gaál Péter*, *Ransburg Mihály* 50—50 f., *Csepregi János* *Kis Géza*, *Klener János* 40—40 f., összesen 46 k. 40 f. A bevétel 202 k. 40 f., a kiadás 145 k. 04 f. a tiszta jövedelem tehát 57 k. 36 f. volt. A felülfizetők szíves adományáért hálás köszönetét nyilváníti az egyesület elnöksége.

— **Az ország címere az iparcikkek.** A belügyminiszter vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök folyó évi 160/1. szám alatt az ország címerének iparcikkekben való használatát tárgyában az alábbi körrendeletet adta ki valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének:

A magyar korona országai egyesített címerének és az ország külön címerének magánosok és magánjellegű testületek, vállalatok és intézetek által való használatásáról szóló 1883. évi XVIII. törvényeik 1. §-a szerint magánosok, magánjellegű testületek, vállalatok és intézetek közül az említett címernek bármelyikét gyári vagy iparcikkeken, árukon, üzleti helyiségeiken, címtábláikon, címlapjaikon, (etiquette) üzleti nyomtatványaikon stb. csak azok használhatják, kik arra a miniszterelnöktől engedélyt nyertek.

E törvény rendelkezése akként értelmezendő, hogy a címert használó olyan személyekkel, vagy cégekkel összeköttetésben álló, az egyén vagy cég minőségének jelzésére szolgáló engedély nélküli címerhasználat tilos, tehát oly használat, mely azt a védelmet kelthetné, hogy az illető vagy hivatalos személy, vagy hogy az állammal, vagy az állam kormányával valamely érdekvizonyban áll, vagy pedig, hogy a címert használó a jogosítványt megkülönböztetés vagy kitüntetésképpen kapta az államhatalomtól gyáranak, ipari és kereskedési üzletének kiváltsága vagy pedig a készített, vagy elárasított gyári, vagy ipari cikkeknek, áruknak kiváló minősége elismeréséül.

Ha ellenben valaki csak a címert magát készíti vagy elárasítja, vagy pedig ha a címer pusztán ékítményt képez valamely iparcikken, minden vonatkozás nélkül az előálló, vagy előárasító személyre vagy cégére: ez nem tekintendő az 1883. évi XVIII. t. cikk szerint minősülő címerhasználatnak s az ily címerhasználat az idézett törvény szempontjából korlátozás alá nem esik.

— **A koronaszámítás és a tőzsdei új sulyegység** f. évben életbe lépett. A tőzsdei hivatalos árfolyamjegyzésben a gabonára eddig érvényben volt 100 kgros sulyegység helyett 50 kgrosat jegyeznek. Könnyen megtörténhetik, hogy az érdekeltek különösen kisebb gazdák, földmivesek és munkásemberek között olyanok is találkoznak, akik ez intézkedésről nem értesülnek kellő időben; vagy akik, ha olvasták is a hírt, az olvasottakat nem helyesen értelmezik. Ezen körülmény folytán a szóban forgó s az egész gazdasági életet közelről és lényegesen érintő újításoknak: különösen a fentebb említett alacsonyabb értelmi színvonalon álló kisgazdák és a legszegényebb néposztályok esetleg kárát vallják. Hogy a fentemlített intézkedéseket lehetőleg minden fennakadás nélkül, illetőleg az érdekeltek netáni közrosodásának lehető elkerülésével fogadják be a gyakorlati élet, a földmiveltési miniszter fel-

kérte az összes gazdasági egyesületeket, hogy alkalmas intézkedések által különösen a falusi nép megfelelő világos és gyakorlati kioktatása útján, esetleg a községi tanítók, a hirdokos osztály és a lakossággal közvetlen összeköttetésben álló egyéniségek önkéntes közreműködésének igénybevételével is odahassanak, hogy e két intézkedés illetve változás mibenlétere s a mezőgazdasági termények stb. adás-vétele szempontjából való számbavételére a földmiveltési néposztályt minél behatóbban figyelemztessék.

— **A világ bortermése 1899-ben.** A bortermelés mind nagyobb tért hódít a tengerentúli államokban és különösen Dél-Amerikában. Az európai produkcióval szemben ugyan még a tengerentúli államok nagyon is háttérben vannak, de azért jó lesz megfontolni legközelebb a vám- és kereskedelmi szerződéses kötésekor minő koncessziókat kérnek tőlünk a tengerentúli államok. Amerikában, Argentiniában, Chiliben és Peruban rohamosan fejlődik a szőlőszet, de már Brazília is felkarolta a borászatot, sőt Afrika is mindinkább terjeszti ezt az ágat ugyannyira, hogy idővel már az ottani olesó produkció kétségtelenül érezetnie fogja befolyását az európai és így a magyarországi borkonjunkturára is. A múlt évben a tengerentúli államokban több mint 18 millió hektoliter bor termelt. (5 év előtt alig 7—8 millió); Európában pedig 125—130 millió hektoliter; így tehát 10 év alatt a tengerentúli részekben elérheti a borprodukció már a 35—40 millió hektoliter és ez bizonyára számot is fog tenni az európai piacok boiforgalmában.

— **Falb időjárás március havára.** Falb március hóra sem késett időjárásait közzétenni. Március elseje Falb szerint elsőrendű kritikus nap. Ha a csapadékok jelentéktelenek lesznek, viharokat várhatunk. Március 6—9-ig viharok és nagy esőzések lesznek, sőt némelyhol havazni is fog. Az esőzések 10 és 16-ika között még inkább kiterjednek. Tizenhatodika után magas vízállást és ennélfogva árvizeket várhatunk. Március hó utolsó napját másodrendű kritikus napnak mondja Falb. 17. és 25-ike között nagy szárazság lesz és 26—31-ike között nagy esőzés, számos zivatar és mindenekelőtt jelentékeny hóesések várhatók. Ime, a jóslatok első része — ha nem is elsőrendű módon — beteljesedett. De azért én még nem bízom Falb urnak tudományában.

— **A gyűjtő.** Hosszú Mária sümegei 20 éves cselédeány, mivel asszonya valamiért megszidta, február 26-án gyűjtő-oladot ivott, azonban hamarosan kihányatták vele a mérges levet s így az öngyilkossági kísérlet minden nagyobb baj nélkül végződött.

— **Tolvaj inas.** Nehéz a házitolvaj ellen védekezni. Elcsen mindent, amit csak lehet. Így tett Fürst Ignác is, Penc Mihálynak inasa. A padlásról 5 db. borjubort lopott el s eladta Virth Ödön helybeli korcsmárosnak, azt hazudva hogy gazdája fia küldi eladás végett. A mérszár-székéből elvitt 1/2 kg. vaját s azt jómaga elköltötte, az asztalon volt kötény zsebéből pedig kicsent 2 korona készpénzt. Fürstöt a csendőrök vallatásra vették, s ez tettét beismerte. Minthogy nemcsak a lopogatásra, hanem a csavargásra is nagy hajlandóságot mutat, betették a dutyiba.

— **Verekedés.** Nem valami csöndes a gyömrői „csendélet”. Gyakran ordítanak végig a fiatalok éjszakánként a faluban ucca-hosszat. Legutóbb pedig egy kis korcsmai verekedést rögtönöztek, amelyen Nagy Gergő egy fejszével úgy föbe ütötte Lőrinc Gyulát, hogy ez eszméletlenül rogyott össze. Az esetet a hatóságnak följelentették.

— **Erdőtűz.** Február 25-én délután Eszterházy Miklós hercegnek a szőci határban fekvő Szárhegy-erdejében a száraz fű ismeretlen okból meggyuladt s mintegy 6 kat. hold területen végigvonult, anélkül azonban, hogy a fáiban kárt tett volna. A csendőrség a nyomozást megajtette, de eddig még nem sikerült a tűz keletkezésének okát megállapítani.

— **Asszonyi pörpatvar.** Özv. Preininger Józsefné és Lajtner Mártonné szőci lakosok nem valami jó barátságban éltek egymással. Február 24-én Preininger elment Lajtnerékhez, hogy pörös dolgát vele elintézzék. A két asszony között hamarosan kitört a háború s Lajtnerné vagy háromszor az égő tüzre lökte Preiningerét, majd a konyhából kiugorva, rázárta az ajtót. A konyha, Preiningerné szerint, tele volt füsttel, sőt már-már a fulladás veszedelme fenyegette, midőn a segélykiáltásaira megjelent Imhof Pál szomszéd kiszabadította.

— **Az új szőlők adómentessége.** Köztudomásu dolog, hogy az új szőlők bizonyos ideig az állami adó beszedése alól fel vannak mentve. És pedig a filloxera által kipusztított s újra beültetett szőlő 10 évig adómentes, ha időközben más miveltési ág alá vonatott is; ha parlagon marad, hat évig adómentes. A szénkénegezéssel fentartott szőlő adójának kétharmad részét engedik el, de ezt évenként kell kérni; a direkt termő amerikai vesszővel beültetett szőlő 6 évig

